

ZEMLJO TISUĆLJETNA

Tamo negdje gdje je srce svijeta, živi ona. Tamo negdje iza gora i planina, ponosno, uzdignute glave, „prkosna od sna“. Tamo negdje, iza mora i okeana, uvijek je stajala na svojim nogama. Čovjek bi rekao...kako je lijepa. Netaknuta. Remek-djelo koje ne pripada ni jednom muzeju, jer je i ona sama muzej. Njen osmijeh obasjava svijet. Vide joj se plavo-zelene oči, kao dubine najbistrijih rijeka. Na njoj je kraljevsko-plava haljina, a krasi je i zlatni nakit. Sija poput najsjajnijih zvijezda u najtamnijim noćima, obasjavajući putnicima namjernicima njihov put. U sebi nosi dozu tajanstvenosti. U čovjeku izaziva razna pitanja. Navodi ih na razmišljanje. Kao *Mona Liza* u Luvru. Šta li se krije iza njenog tajanstvenog osmijeha? Stajala je, tamo negdje. Eno, krenula je hodati. Njen hod bio je čudan. Dobro, možda se povrijedila dok je plesala? Svi bi pomislili. Nakon nekoliko teških koraka, uzela je štap. Njen hod bio je sve gori i gori. Iza njenih koraka ostajao je trag crvene boje. Krv... Ruka kojom je držala haljinu da se ne isprlja bila je satkana od ožiljaka. Naizgled tako netaknuta, tako prelijepa. Ali, kada se zagledaš, shvatiš da je ona jedan vojnik koji uprkos ožiljcima i dalje hoda uzdignute glave. Jaka poput stećka...u Radimlju... Hladna poput Neretve. Topla poput Neuma. „Dobro sam!“, svima je govorila. Hodala je ne mareći ni za koga. Ne dirajući nikoga. Ne pričajući ni sa kim. Nit' je gazila nekog, nit' je gurala nekog. A nju... Nju gaziše svi. „Bosna da prostiš jedna zemlja imade...“ Mnogi, kada ponosno spomenem „Bosna i Hercegovina“, ne znaju o čemu govorim. Da li je to grad, planina ili pak neka rijeka, pitaju se. Možda je mala država, ali mnogo toga je preživjela. Veća je i od Mont Everesta. Čak i od one najveće oluje. Ali, ona i dalje ponosno stoji i krasi Evropu svojom egzistencijom. Za mene je Bosna srce Evrope. Može li se živjeti bez njega? Za mene je Bosna moje utočište. Ne čine nju posebnom ni Stari most i ni Most Mehmed-paše Sokolovića, ako nema ko da ih pređe. Ne čini je posebnom ni ona hladna Neretva, Hercegovinom što teče, ako nema ko bosih nogu kročiti u nju. Ne čine je posebnom ni vrhovi Zelengore, Bjelašnice i Maglića, ako se nema ko popeti na njih. Nju posebnom čine njezini bosanski heroji – ljudi koji su prešli preko trnja, kako bi nas doveli do zvijezda i kako bi njezine granice ostale netaknute. Moja zemljo, zemljo kraljeva, nacija i bogate historije. Moja zemljo, zemljo tisućljetna. Ti u kojoj sam se rodila i odrasla, tebi se obraćam. Ne mogu tebe samo posjetiti. Ne mogu tebe samo vidjeti na slikama i reći: „Pa, lijepa je.“ Ne mogu ni doći u Sarajevo i govoriti kako si najljepša zemlja koju su posjetili. Tebe treba doživjeti... Trebaju osjetiti i ono dobro i ono loše u tebi da bi te doživjeli. Da bi te zavoljeli. Ovako kao što te volim ja. Jer, svako ima i dobro i loše u sebi. A ljubav je kada voliš i nečije mane. Nije tebe, Bosno i Hercegovino, teško voljeti. Čuj kako to zvuči kada se miješaju zvuci ezana i crkvenih zvona. Osjeti šum njezinih rijeka i naježi se na zvuke sevdalinke. Osjeti dodir srednjeg vijeka obilazeći Jajce, Travnik i Blagaj. Prohodaj Baščaršijom i u samo dva koraka proživi i Otomansko carstvo i Austro-Ugarsku monarhiju. Sjedi u čevabdžinicu i naruči peticu. Dođi do Bijele tabije i gledaj zalazak sunca. Prođi rukom kroz rijeku Unu. Popenji se na vrh Trebevića i pogledaj Sarajevo... Posjeti ono jedno selo na Bjelašnici i vidi kako narod tamo živi. Ma stotine i stotine Pariza ne bi im zamijenilo njihovo selo. E to je ljubav. To se voli. Za to se živi. Za to se gine. To je moja Bosna i Hercegovina... „prkosna od sna“...i to sam ja da sve to čuvam i ne dam nikom...